

Naš Dom

„Vrli Slovenci: Prava vera bodi vam luč, materni jezik bodi vam ključ do zveličanske narodne omike.“ A. M. Slomšek.

Izhaja vsak drugi četrtek. Naročniki „Slov. Gospodarja“ ga dobivajo zastonj. Posebej [naročen velja s] poštnino [vred eno krono za celo leto. Posamezne številke veljajo 4 h. — Naročnina se pošilja na upravništvo „Našega Doma“ v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. — Za oznanila se plačuje od navadne vrstice (petit), če se enkrat natisne, po 15 h. dvakrat 25 h, trikrat 35 h.

Slovenska kmečka zveza za Štajersko.

Danes, ko to pišemo, dne 21. jan., se je vršila v Mariboru ustanovitev Slovenske kmečke zveze, h kateri je prihitelo na stotine in stotine zavednih slovenskih kmetov od Mure do Save.

Kmečka misel, kmečka zavest je slavila danes svoje zmagoslovje.

Navdušenja so plamenela kmečka srca, ko so poslušala krasne, vznesene govore poslancev Rožkarja, Jankoviča, Korošca, Robiča ter premnogih drugih govornikov. Ni govorila strankarska strast, ampak ljubezen do najmočnejšega stanu slovenskega naroda, do kmeta.

Dični poslanec kmet Rožkar se je volil predsednikom Slovenske kmečke zveze. Dvorana je odmevala od burnega ploskanja, s katerim so naši kmetje pozdravili svojega voditelja.

Ob predsedniški mizi smo videli tudi zastopnika slovenske kmečke mladine, istotako ima zastopnik mladine svoje mesto tudi v odboru.

Slovenska kmečka zveza se torej ozira tudi na nas mladino. Saj ima tudi v pravilih začrtano skrb za mladino. Glase se:

„Slovenska kmečka zveza skrbi, da prešine kmečko mladino pravi stanovski duh in da se ista stanovsko izobraža.

Cilje in misli Slovenske kmečke zveze bomo mi slovenska kmečka mladina zasledovali ter se trudili, postati kmalu vredni bojovníki v vrstah te prevažne stanovske organizacije.

Slovenska kmečka zveza naj raste in se razvija!

Starček na prestolu mučenikov.

Znano je našim čitateljem, kako je zdajna francoska vlada proslavila svoje ime, ki ji bo ostalo za vedno: roparska vlada. Zatreti hoče katoliško vero; pa tega ne reče več naravnost, toliko pametna je že. Trdi celo, da hoče cerkev „osvoboditi“ — namreč od papeža, škofov in duhovščine: no, lepa katoliška cerkev potem še ostane! Pograbila je cerkveno premoženje ter pognala škofo in duhovščino iz njihovih stanovanj. Tako je moral bežati iz nadškofijskega dvora tudi najvišji cerkveni dostojanstvenik na Francoskem, kardinal v Parizu Franc Marija Richard (beri: Rišar), ki ga vidijo čitatelji na naši sliki.

Vredno je pogledati v zgodovino mtnulega stoletja. Pove nam namreč, da je v 19. stoletju bilo na pariškem nadškofijskem prestolu s sedanjim vred 8 nadškofov, od katerih so 3 umrli mučeniške smrti, ostali pa so bili cel čas svojega škofovanja pravi mučenci.

Kri je prelil nadškof Denis Afr leta 1848, ko je izbruhnila pariška revolucija. Hotel je upornike pomiriti, pa je bil od njih ustreljen. Umirajoč je klical: „Zadosti krvi je že prelito, naj bo moja zadnja!“

Njegovi naslednik je bil učen in blagi Marija Dominik Šibur. L. 1857. je vodil v cerkvi sv. Geno-

vefe devetdnevno pobožnost; ko pa se je vračal v zakristijo, je planil nad njega nek že večkrat odstavljene, izprijen duhovnik, potegnil iz velikega šopka rož bodalo ter ga porinil nadškofu v blago srce, ki je takoj nehalo biti.

Že njegovega drugega naslednika, Jurija Darboa, je dosegla enaka usoda. Divja komuna, to je strahovlada besnih sovražnikov cerkve in sploh vsa-

Richard, nadškof v Parizu.

kega npravnega in družabnega reda, ga je na veliki četrtek l. 1871. z 38 drugimi duhovniki vred, med katerimi so bili največji učenjaki, pahnila v ječo, kamor so jim kristjani včasih le na skrivnem mogli prinesiti sveto Rešnje Telo — kakor nekdanj kristjanom v rimskih katakombah! Dne 24. maja so pa nadškofa in z njim 5 drugih duhovnikov ustrelili, ostale pa so pognali med divjo druhal v vincijski ulici, kjer jih je tolpa s koli pobila in s sabljami posekala.

Vreden naslednik teh krščanskih junakov je sedaj že 88 let stari kardinal Richard, ki vlada pariško nadškofijo od l. 1886. Mučeništvo se je tudi zanj že davno začelo, ko je videl, kako sovražniki vsega, kar je krščansko, z zlobo in z zvijačo pa s silo ugonablajo njegov francoski narod. Izgledi prednikov-mučenikov ga pač spodbujajo, da stanovitno vstraža, tolažbo in pogum pa mu daje tudi neskaljeno soglasje z vsemi francoskimi nadpastirji, s katerimi se ravno te burne dni posvetuje v gradu Miet, ki ga je izgnanim škofom dal za to na razpolago nek francoski plemenitaš.

Ves krščanski svet želi, da bi imelo to posvetovanje takšen uspeh, da bi se celo francosko ljudstvo zavedlo svojih pravic ter obračunalo z brezvestnimi ljudmi, ki so zdaj dobili vlado v svoje roke, pa mesto da bi skrbeli za blagor države, porabljajo vso oblast in celo državo v svoje bogokletne namene.

Novi perzijski šah.

Muhammed Ali Mirza

Umrl je šah Muzafer Edin, ki je večkrat prepotoval celo Evropo, in njegov najstarejši sin Muhamed je postal „šahinšah“, t. j. kralj kraljev, kakor se imenujejo perzijski vladarji. Bilo se je bati, da se bo oglasilo še več prestolonaslednikov in da bi preteklo celo mnogo krvi radi prestola, a vendar je Muhamed Ali Mirza mirno, brez uporov in vojsk nastopil vladu in mu niso delali zaprek ne njegovih šest strijcev in ne peteri bratje. Novi šah je bil rojen 1. 1872., šteje torej šele 35 let.

Naša organizacija.

Družba sv. Cirila in Metoda je tudi za leto 1907 izdala lični koledar, katerega lahko priporočamo.

Rečica ob Savinji. Z veseljem moramo tukaj priznati, da naš sicer majhen tržišč vrlodobro napreduje. Evo dokazov. Naš vstrajni g. kaplan Hribar umel je zbrati krog sebe navdušene mladeniške moči, katere z mojstersko roko vodi. Vsled tega bodo tudi mogoče, da se v nedeljo dne 27. prosinca t. l. popoludne ob 3. uri vrši v novih prostorih g. Joža Sliglic, gostilna pri Cuježu, gledališka predstava: „Krčmar pri zvitem rogu.“ V to svrhu napravil se je nov lep oder in preskrbeli smo si tudi primerne, lepe kulise.

Gornja Radgona. „Dekliška zveza“ je v drugi polovici pretečenega leta priredila štiri poučne shode, pri katerih je bilo slišati te-le govore: Pavlina Pajkova, slovenska pisateljica, govorila Micika Zemljič. Josipina Turnogradska Tomanova, govorila Rezika Zemljič. Ljubimo svojo domovino, govorila Jožeta Strah. Bodimo goreče častivke najsv. Srca Jezusovega, govorila Nežika Osojnik. Deklamacije so bile: Marijina zaroka, VI. del, deklamovala Genovefa Škof. Marijina zaroka, VII. del, dekl. Tončka Hrašovec. Četrty spev Marijinega življenja, Včlovečenje, dekl. Ana Gomilšak. Včlovečenje, peti spev Marijinega življenja, dekl. Liza Pelcl. Nečimernost, dekl. Ana Osojnik. Na domači zemlji, dekl. Ana Gomilšak. Cvetlice na gomili, dekl. Micika Zemljič. O, spletaimo Mariji vence, dekl. Nežika Osojnik. V pretečenem letu je „Dekliška zveza“ priredila občni zbor, deset poučnih shodov, eden izlet k Sv. Benediktu ter sodelovala pri treh veselicah s pevsкими točkami. Pri poučnih shodih je bilo slišati edenajst govorov in dvaindvajset deklamacij. Predstavljal sta se igri: „Bratranec“ in „Dobro došli! Kdaj pojedete domov?“ Članice je imela zveza 46, med tem 32 rednih, ki so plačale udnine 42 K. Zveza je naročenih imela: 8 iztisov „Slovenskega Gospodarja“, 10 iztisov „Glasnika“, 9 iztisov „Bogoljuba“ in 5 iztisov „Cvetja.“ Knjig se je prebralo 250. Gospod duhovni voditelj so nam pošiljali „Slovenca“, za kar se jim najpristrčnejše zahvaljujemo in prosimo, naj

tudi v prihodnje ne pozabijo. Na novega leta dan je imela zveza svoj letni občni zbor, ob enem pa tudi volitev novega odbora. V zvezino vodstvo so bile izvoljene: Voditeljica Micika Zemljič, namestnica Jera Stefanec, tajnica Nežika Osojnik, blagajničarka Liza Pelcl, knjižničarka Micika Mlinarič. To je dokaz, da še med našimi poštenimi dekleti ni zaspala narodna zavest, temveč še zelo lepo napreduje! Torej naprej po začrtani poti!

Vransko. Namuzavanja porogljivega in posmehovanja škodoželjnega je bilo veliko okoli voglov naših ločičkih „poštenih“ štajercijancev. Ne nam, lažnjivo napadenim družbenkam Marijinim, Fr. Orehovec, M. Musi in B. Žotler, ampak sebi si naredil škodo, od vseh poznani, dasi nepodpisani dopisun in pristaš ptujske cunje. Ne da bi se pričkale s teboj, ampak za resnicoljubne ljudi povemo le to: Me imenovane dekleta smo bile v nedeljo pred novim letom v cerkvi in sicer pred- in popoldan. Laž je, da smo ves čas bile v krčmi. Res je le, da smo se zamudile malo časa v krčmi ob strani dveh stricov in dveh bratov, ne da bi bile plesale, kar lahko dokažejo tudi priče. Da pa svojega poštenja ne bomo zagovarjale pred sodnim stolom „čednostnih“ štajercijancev, se razume samo ob sebi.

Pilštanj. Sprejmite prvi dopis, ki ga piše žuljava roka kmečkiga dekleta iz Pilštana. Ne mislite, da tukaj pri nas spimo narodno spanje. Čeravno ne obesimo vsega na veliki zvon, ker imamo menda največjega na Spodnjem Štajerskem. Da smo malo dremali, tega ne tajimo, a strahovita burja na novega leta dan nas je zbrihtala, da smo se vzdramili. Ker Vam nihče drugi nič ne poroča, hočem jaz, ki sem iz tiste vasi, ki po vinu diši. Dne 13. t. m. je imelo katoliško izobraževalno društvo svoj občni zbor v čitalnici. Gospod Marko Tomažič so z navdušeno zgovornostjo razlagali namen in koristi društva ter priporočali branje dobrih knjig in časnikov. Potem se je izvolil nov odbor z majhno spremembo. Nazadnje so nam še dekleta zapele pod vodstvom priljubljene gospodične učiteljce Berthold Kristine nekaj Ferjančičevih pesmi. Tako smo letos začeli. Sedaj pa vrlo naprej! Kaj pa je z kako gledališko predstavo!?

Domače novice.

Nemci napadli slovensko zborovanje. Boj v novem koroškem volilnem okraju so Nemci že pričeli. V Podsinjivasi se je vršilo v nedeljo zborovanje slovenskega delavskega društva. Shod je tolpa opijanjenih nemčurskih razbojnikov razbila, dejanski napadši slovenske zborovalce. Kakor divje zveri, ki so jih svoj čas tudi opijanili, da so se s tem večjo krvoločnostjo zagnale v rimskem cirkusu na uboge kristjane, so se tudi v Podsinjivasi vrgle opijanene nemčurske živine v človeški podobi na mirno zborujoče Slovence, besno stisnjenih pesti, divjih oči in penečih se ust, kakor napada sestradan volk čredo ovac. In tem žalostnejše: za napadalci se je skrila nemška inteligenca, ki ščuva svoje plačance na slovenske zborovalce. Pesti so padale, kakor cepci ob mlatvi, in marsikdo se je rešil edinole z begom. Huronsko vpitje, divji hajl-klici so spremljali ta boj slavljene nemške kulture in inteligence proti „manjvrednemu in neolikanemu“ slovenskemu ljudstvu. In ko je bil boj končan, ko so si z „zmago“ ovenčali svoja razbojniška čela, dasiravno se ni zgodilo, kar so prej zatrjevali, da bodo še „prato“ jedli, „da bodo še mrzlega storili enega“, potem je teklo pivo v celih potokih in zverinsko tuljenje je naznanjalo, da dobivajo razbojniki plačilo za svoje razbojništvo.

Muta. Jaz Vas ljubim, gospod urednik, ker ste se ozirali na moje pismo, čeravno so iz mojega peresa pogosto črne iskre padale na potrpežljivi papir. Danes Vam povem to-le: S svojim stanom sem jaz zadovoljen, a rajši bi še videl, če bi prišel kot kmet na svet, nego kot kotlar. To pa zato, ker z zavistjo gledam, da po naših kotlih poprašujejo ve-

činoma le kmečki ljudje, in mislim si: tam, kjer se v kotlu kuha, gotovo mora priti na vsakega precejšnji delež, če je tudi družina velika. Kmet pa tudi potrebuje družine, kajti otrok, ki še za šolo ne bo kmalu goden, že ne prazni zastoj sklade, ampak že koristi vsaj s pašo. Zato ima za kmete pomen oženiti se; če bi bil jaz kmet, bi že bil davno oženjen, tako mi pa ni volja. Drugi moji tovariši sicer ne gledajo na to, ampak si postavijo lastno ognjišče, t. j. ženijo se; pa takega ognjišča nas eden delavec, ki živimo tesno skupaj, ne more imeti, da bi postavil kakšen kotel nanj samo prazen. In pa rečimo, da ima kotlar svojim otrokom, če jih je tudi obilo, dati dosti jela, kar še vsak zmore, pa dela jim nima kaj dati, kar pa je potrebno. Tako brez posla pa so le nadloga; z malim je mala jeza, z velikim pa velika. Če so doma zaprti, se sami med seboj kavsajo, ako pa jih spustiš na cesto, delajo z drugimi vred tak dirindaj, da Bog pomagaj. Ko bi jih le v šoli hoteli obdržati noč in dan, da bi človek varen bil pred njimi, zdaj pa jih čuješ še tedaj, ko bi že davno morali sedeti v šoli, vreščati, ko sanke podijo po cesti. Šola jim ne gre v slast. Paglavci ne poznajo nič resne strani življenja. Naj se mu torej tudi pravi, da je šola pripravnica za življenje, se ga to nič ne prime. Sicer pa naša šola, odkar je samo nemška, res ni šola za življenje, in ustanovili so jo za smrt slovenskemu jeziku na Muti; tej nalogi ustreza dobro; sicer pa pridejo neuki otroci iz nje, kakor iz vsake ponemčevalnice; tudi razposajenost jih označuje. Marsikateri stariši bi radi dali otroka h kmetu za pastirja in da bi se naučil tudi nekoliko prijeti za delo; pa otrok se brani, mu je prenizko; mladič misli, da je že gosposkega pokolenja, ker je v trgu rojen in ker zna nemški, jezika svoje matere se pa sramuje. Jaz pa pravim: kmet je gospod in malokdo tako, kakor pa kmet; to pa dokažem ob prihodnji priliki, ko vzajem na piko sv. primožke kmete.

Sv. Primož nad Muto. Ne jezite se, gospod urednik, da vas tudi jaz nadlegujem z nemško pisarijo, kakor prejšni dopisnik iz Mute, namreč s tisto nemško oglato. Davno bi vam že rad pisal, pa si nisem upal, ker ne znam drugače pisati. Pa zdaj sem dobil pogum, ko sem zvedel, da sprejmete tudi take dopise. Mislili bodete, da v naši občini ni veliko Slovencev, pa se motite, že na „Slov. Gosp.“ in „Naš Dom“ je nas precej naročeno. In pa takih je veliko, ki so trdni Slovenci, pa to napako imajo, da sovražijo časnike in knjige, češ, da taki so slabi gospodarji, kateri časnike berejo. Občinski predstojnik je Slovenec, seveda ne mara za slovenske liste. Naši krčmarji in trgovci na Muti se učijo slovensko, seveda le iz „Štajerca“, ki ga dobijo zastoj. Slovenci na noge, ne hodite v take krčme in trgovine, kjer imajo „Štajerca“. Tudi liberalni listi se širijo nekoliko. Tudi s temi proč!

Nazarje. Ljubi „Naš Dom“! Ti boš mislil, Narzjani so zaspani! Pa si se zmotil. Imamo tri društva: dve Marijini in k. s. izobraževalno društvo. Marijini prav dobro napredujeta. Imata že svoji krasni zastavi, ki sta stali nad 2200 K. Kaj pa izobraževalno društvo? To pa ima nov krasen oder. Slikal ga je slikar Fantoni; les je dala kn. škof. grajšina, sežagala pa je les sl. tvrdka Fantoni — zadnja dva zastoj. Bog plačaj obema! V preteklem letu smo priredili dve igri: „Zamujeni vlak“ in pa „Lurška pastarica“. Vspeli sta sijajno. Predavalo se je žalibog samo trikrat. Zadnje predavanje je imel g. tehnik V. Turnšek: „Eno uro na Severnem tečaju.“ Pri ti priliki smo se v prvič seznanili s skioptikom. G. predavatelju srčna hvala. Za letos smo sklenili, da bo predavanje vsaki mesec. 27. januarja priredimo igro: „Boj za doto“, 10. februarja pa „Krčmar pri zvitem rogu“ in „Kmet in fotograf.“ K obilni udeležbi se vabijo vsi.

Črešnice. Zima v naravi nas tišči v peči, in zima v gospodarstvu nam stiska žep in sree. Za-

lostne čase imamo tukaj. Leta 1904 so nam uime vzele glavni pridelek, vino, pretečeno leto zopet. Pa še ta troha, kar je vina ostalo, se ne da prodati. Čeravno je dobro. Naše ceste so strašne; pod goro je slaba, po ravnini čez Rovo še bolj, novi, ravni, pa nasprotujejo nekateri merodajni možje. Kmečka zadruga se blagovoli tudi za ceste skrbno pobrigati, in v kratkem podati ubožnim posestnikom pripomočkov, pičle pridelke v denar spraviti, da nas dolgov ne zalijejo. S tem dopisom prosimo tudi, da bi naj kdo tukaj štacuno začel. Nobena župnija na cellem Spodnjem Štajerskem ni znana, ki bi že zdavno ne imela štacune. Mi smo še tako daleč zadi.

Koroške novice.

Koroško-slovensko delo. Ravno tako, kakor je nekdo dokazoval iz svetega pisma, da ni Boga, se hoče iz razirganega mojega govora dne 6. t. m. v Ljubljani dokazati, da sem „tolkel po — duhovščini.“ In to ni res. Izraz „črne vrane“ sem rabil v tej-le zvezi: „Koroški Slovenci so po volilni reformi utrti, pokopani, in na njihova grobišča se pa spuščajo razne črne vrane“, s čimer je očitvidno le naznačeno, kako se že zdaj, ko niti volitve razpisane niso, vse mogoče stranke prerivajo za našo slovensko last. Ravno tako je z besedami: „Zato udari, ker tebe tolčejo“, katere sem rabil potem, ko sem opisal nastope naših nasprotnikov na Koroškem proti nam. Če oni delajo le s surovo silo, kakor že kaže par slovenskih zborovanj, potem nam ne kaže drugega, kakor vračati jim enako z enakim. Ako nemško časopisje naravnost piše, da se bo tega ali onega naklestilo, ako se zopet prikaže v Rožu, ako se pred zborovanjem govori, da bo ta ali oni „mrzel“, potem so pač opravičene moje besede. Ako padajo na naših shodih udarci kakor ob mlati na škednju, ali naj jih ponižno prenašamo? Vprašajte šentjakobskega kaplana g. Lučovnika in druge, kako je prijetno na slovenskem shodu v senci nemških pesti. Pristavim le še, da so imeli pred kratkim nemški nacionalci borovškega okraja zaupni shod, na katerem se je sklenilo, vsak slovenski shod, bodisi političen ali nepolitičen, razbiti na vsak način, in kjer drugače ne gre, s surovo silo. V takih razmerah pač nihče ne more dvomiti o upravičenosti mojih besedi. Žalostno je, da so take razmere, ali takšne so in proti njim je slavljena slovenska krotkost vendarle — prestalo orožje.

Anton Ekar, urednik „Mira.“

Cerkvene novice. Č. g. Dragasnik ne pride za kaplana v Črno, ampak za provizorja na Gozdanje. Umrl je č. g. Jan. Zablatnik, župnik v St. Ilju. Župnijo St. Miklavž bo oskrboval č. g. Fr. Uranšek, župnik v Žvabeku; pri oskrbovanju Suhe mu bo pomagal č. g. A. Vogrinec, župnik v Libelčah.

Celovec. Veseliti mora pač vsakega rodoljuba, da se v novjšem času kljub strašnem pritisku in zatiranju od Nemcev koroški Slovenci prav živahno gibljejo. Pred par leti tega ni bilo, da bi se redno skoraj vsako nedeljo zdaj tu zdaj tam vršila razna zborovanja, ki so navadno dobro obiskovana. Slabo je sicer v mestnih okolicih in ob meji, malo se gibljejo Slovenci v ziljski in kanalski dolini, a kdor razmere pozna, se ne čudi. Obupati nam sedaj še ni treba, posebno če pogledamo našo mladino. Le pogledajte jih, naše mladeniče, kako se od vseh krajev oglašajo za mladeniško zvezo. Škoda, res škoda, da se je na skali političnega strašila volilne reforme razbila naša nepolitična organizacija, ki je kot pomladna cvetka kaj lepo začela rasti in cvetiti. Morda se valovi spet sprimejo in se naša mladinska organizacija spravi spet v pravi tir. Bog blagoslovi iste može, ki v zadnjem času toli pridno zbira in podučujejo v pravem duhu naše slovenske delavce. A treba bi bilo, da se tudi kmečko ljudstvo n. pr. po vzgledu dobrolovaškem zbira v delujoča izobraževalna društva. Pa kaj češ, čemu hrepeniš, ko pa istih ni, ki bi najbolj potrebni bili, namreč vodji-

teljev. Da bi le duhovščine imeli dovolj. Pogledite jih naša gospode, katerih zmiraj več umira, koliko opravka jim dajo šole in soprovizije. Par gospodov poznam, ki v svojih najboljših letih zabijejo skoraj ves dragi čas na potu, ki komaj opravijo najmanjša dela. Pri najboljši volji se ne moreš posvetiti ljudski izobrazbi in organizaciji. Prosimo Boga, da bi se sčasoma obrnilo na boljše!

Globasnica. Rokovnjači. Kjer mejijo Spodna Koroška, Kranjska in Štajerska skupaj, je svet zelo gorat, po nekaterih krajih divje veličasten. Na koroški strani so veličastne gore: Peca, Grintovo in Uršulska gora. Zadi pa so solčavske in kamniške planine. Kraj je bil kakor nalašč ustvarjen za — rokovnjače, ki so se ob začetku minolega stoletja skrivali kakor medvedi in lisice po teh nedostopnih krajih nekako tedaj, ko so bile francoske vojske. Stari ljudje še vedo veliko povedati o teh rokovnjaških hajdukih, kako so strahovali ta kraj, ropali, in kako so se včasih kazali celo plemenite in hvaležne. Nepozabni naš pisatelj Jurčič je spisal o rokovnjačih lepo povest; Govekar pa je povest priredil za lepo slovensko igro. Igra: „Rokovnjači“ je gotovo jedna najbolj mikavnih slovenskih narodnih iger. Igra „Rokovnjači“ se bo pa to pot drugokrat igrala na Spodnem Koroškem, ravno tam, kjer so nekdanj rogovili rokovnjači, namreč v Globasnici. Igro so tukaj že prvokrat dobro igrali, kar se bo gotovo tudi sedaj zgodilo. Zavolj tega naj pač nihče ne zamudi priložnosti ter naj si ogleda lepo zgodovinsko narodno igro v nedeljo popoldne dne 27. t. m. v Globasnici.

Globasnica. „Mir“ naznanja, da priredi kat. slov. izobr. društvo v Globasnici dne 27. jan. pri Šoštariju predpustno veselico. Igra se znamenita in lepa igra „Rokovnjači“. Vse je prav, a da se po igri vrši tudi ples, tega bi pa ne smelo biti. Katoliška izobraževalna društva pač nimajo in ne smejo imeti namena, pri svojih veselicah gojiti ples.

Iz Spodnjega Roža. Društvo Bistriških delavcev je imelo dne 13. t. m. v Podsinjivasi pri Gašparju shod. Ker je ravnatelj Faust začel brezobzirno pritiskati in je tudi enega brez vzroka odstavil iz službe, se delavci tega shoda niso udeležili. Prišlo je le nekaj kmetov. Teh bi bilo sicer več, pa ker so videli, da prihajajo nasprotniki v velikem številu, so se zbal potoma in so šli nazaj ali pa ostali doma. Nasprotniki so se vrgli na delavsko organizacijo kakor lačni volkovi na ubogo žrtev. Iz Bistrice so prišli: Ravnatelj Faust, ki je ob enem tudi župan, vsi uradniki, večina mojstrov in nekaj delavcev. Ravnatelj je zaukazal zasesti prostore predno pridejo zborovalci. Tudi iz Svetnevsi je prišlo kakih 25 nasprotnikov. Nasprotniki so zasedli zgornje prostore. Našinci pa so se zbrali v spodnjih. Ob štirih se je shod pričel. Ker se je predsednik bal, da pride do boja, je hotel shod preložiti. Ker so pa nasprotniki obljubili, da se bodo mirno in dostojno obnašali, je shod otvoril in dal besedo o. g. Lučovniku. Govoril je o položaju državnega zbora v Nemčiji. Tam rimsko-katoliški življenj napreduje in v državnem zboru je katoliška stranka najmočnejša. Tukaj je zaklical nekdo: „To je laž!“, nato pa se je začel hrup. Svetinčani so se obnašali kakor divje zveri. Planili so na kaplana, ker pa je bil od naših mož zavarovan, je potegnil en neolikanec mizo proč, da so vsi glažili na tla padli. Svetinčani so bili kakor bi zbesnili. Ko je bil ta boj končan, smo slišali enega odličnega uradnika govoriti: „Heit habt ir a sweineraj gemah!“ Tudi bistriški delavci so obsojali to postopanje.

St. Janž v Rožu. Predzadnji „Štajerc“ se hvali, da je dobil iz par občin na Koroškem 101 naročnika. Te občine pa so Svetnavas in Bistrica. Pa ne da bi morda kdo mislil, da se je toliko naročnikov posamezno naročilo na „Štajerca“. Liberalci teh dveh občin so se po nasvetu nekega zloglasnega pretepača združili in naročili cel zavoj „giftne kroto“, da jih razdelijo med kmete in delavce. Pri tem

imajo svoj namen: ako bodo ljudje „Štajerca“ brali, postali bodo brezverni in začeli sovražiti duhovnike. Tako bodo liberalci odvrnili pozornost od sebe in bodo še bolj izžemali in izkoriščali ubožno ljudstvo kakor dozdej. Vse to bodo tudi dosegli, ako bodo ti ljudje ta „list“ brali. Dragi stariši, ako vam leži sreča in blagostanje vaših otrok na srečo, ako nečete, da postanejo vaši otroci brezverni, ako nečete, da podivjajo in so zreli za vsako hudobijo, potem — potem pošlite „Štajerca“ nazaj od koder ste ga dobili. Sicer se bodele kesali, ali prepozno bo. Po preteku enega leta bodele list plačali tako gotovo, kakor ga zdaj sprejemate. Plačali bodele tako strup, s katerim boste zamorili duše vaših otrok in jim tako napravili srečo in blagostanje. Ne pozabite, da bodele dajali odgovor pred Bogom za vaše otroke. Kam pripravi „Štajerc“ ljudi, ste v obilni meri videli dne 13. t. m. v Podsinjivasi, kjer se je vršil delavski shod. Svetinčani, kateri „Štajerca“ v obilni meri berejo, so planili kakor krviželne zveri nad enega slabotnega kaplana. Slišali ste sami, da se je vse ljudstvo zgražalo nad tako surovostjo. Tako daleč bodo prišli tudi vaši otroci, ako bodele pustili „giftno kroto“ pod streho. Tudi do vas, brezvestneži, se obračamo: Ali vam ni zadosti, da pritiskate ubožno ljudstvo do skrajnosti, vzeti jim hočete še vero v Boga. Sramujte se! Upamo, da se vam to ne posreči, ampak da ostane naše ljudstvo na verskonarodnem stališču, kakor je bilo do sedaj.

Prevalje. Okoli Guštanja in Prevalj pričeli so naši laži-naprednjaki razširjati brožurice ali knjižice, katerih vsebina je propaganda za „svobodno šolo“. Torej ti „fortšritlarji“ hočejo kar že med priprosto kmečko in delavsko ljudstvo zasejati seme brezverstva. Kmetje! Delavci! Iz zadnjega pastirskega lista avstrijskih škofov ste slišali, da „svobodna šola“ ne namerava družega, kakor z uplivom duhovnikovim pahniti iz šole krščanski nauk in Boga. Če vam je kaj za očetovski-svarilni glas vaših nadpastirjev, če nečete, da bi se vaši otroci vzgojili v šolah v divjake in pagane, ne čitajte takih knjižic in če vam jih še tako vsiljujejo. In ako vam pride slučajno omenjena knjižica v roke, proč z njo v peč ali na gnoj! Tam je nje pravi prostor!

Zvabek. V nedeljo dne 27. t. m. se priredi po blagoslovu pri Luknarju veselica s sledečim vsporedom: Zborovanje čebelarskega društva, veseloigra: „Jeza nad petelinom in kes“. Burka: „Kmet in fotograf“. Vmes pojéjo domači pevci in se igra tudi na lok.

Sinčaves. Kljub temu, da volitve za novi državni zbor po novem volilnem redu in postavi še niso razpisane in še stari državni zbor zboruje, se vendar že naši nasprotniki pridno pripravljajo na nje. Če tudi odkrito ne povejo, imajo oni na svojem programu Svobodno šolo, hrepene po taki šoli, kjer po francoskem vzgledu se ne bo poučeval krščanski nauk in kjer katoliškemu duhovniku ne bode dovoljeno, prestopiti šolskega praga. Liberalci in socialisti se ogrevajo za tako šolo, in zato, četudi so si včasih v laseh, kadar se gre zoper sv. vero in versko vzgojo mladine, so si najboljši bratci. Na Francoskem in na Laškem, kjer imajo brezverci svoj raj in kjer ni krščanskega nauka v šoli, so ječe polne mladih, mlečnozobnih jetnikov, in sam Bog ve, kaka šiba bo ta mladina enkrat za svojo domovino. Krivi so pa si sami, ker so pri volitvah volili poslance, ki so jim naredili brezverske šolske postave. Da se tudi pri nas kaj takega ne zgodi in ne vpelje, zato morajo pri prihodnjih volitvah na volišče vsi krščanski možje, da ne bode izvoljen liberalen ali socialističen, temveč krščanski poslanec. Vaš poslanec bodi gospodar, ki se bode potegnil za Vaše stanovske koristi. Vrh tega pa mora biti on tudi mož, ki zraven Vašega jezika spoštuje in brani vselej in povsod vero in pravo krščansko šolo.

Razne novice.

Previden kmet. Neki nemški kmetič, ki ni imel posebnega zaupanja do odvetnikov, je prišel k nekemu odvetniku v Kolinu, ker bi se rad začel tožariti s svojim sosedom zaradi neke svinjske kupčije. Ko je slučaj odvetniku razložil, je vprašal: „Ali upate pričeti tožbo v prepričanju, da tožbo dobite?“ — „Seveda jo dobim“, je odgovoril odvetnik. — „Hvala lepa, potem pa ne bom tožil“, je pripomnil kmet ter razložil odvetniku, da mu je nalašč pripovedoval slučaj tako, kakor da bi bil on sam sosed, ki ga je mislil tožiti.

Podzemskie moči delujejo v zadnjem času prav strašno. Koliko lepih mest se je lani porušilo! Omenimo samo San Francisko in Valparaizo, katere so lansko leto uničile podzemskie sile. Letošnje leto nam zopet prinaša žalostne vesti. Dne 11. t. m. popoldne je strašen potres opustošil srednjeameriški otok Jamajka. Prva poročila niso bila tako strašna, ker je bil brzojavni kabel (na dnu morja položena žica) pretrgan, zato se ni mogla takoj zvedeti resnica. Mesto Kingston, glavno mesto otoka, je popolnoma porušeno in na stotine ljudij je pokopanih pod razvalinami. Guverner iz Jamajke poroča o položaju v Kingstonu: Prebivalstvo prenaša potrpežljivo vse težave. Mnogo ladjedelnic je razrušenih. Do opoldne 17. t. m. je bilo pokopanih 343 mrtličev. Svetilniki pri vhodu v luko so razrušeni. Vhod v luko je izpremenjen. Globočina pri vhodu, ki je prej znašala 10 m, znaša sedaj le 6 m. Ko je prišel prvi sunek, ni bilo na nebu niti enega oblaka. Nato je bil par minut mir, potem pa je sledilo več močnih sunkov, ki so podrle cele vrste lahko zidanih hiš. Potresu je sledil strašen požar. Uničeno je sodno poslopje, pošta, obe banki itd. V okolici prenočuje na prostem na tisoče oseb. Duhovniki hodijo okoli in tolažijo. Mrtvih je najmanj 1000, ranjencev nad 2000. Grozen prizor je bil, ko se je kot kaka hišica iz kart podrli vojašnica in zagrebla veliko število ljudi. In strašen smrad se širi po mestu. Na stotine trupel je v ognju bilo sežganih v pepel. Prebivalstvo trpi vsled silne lakote, denar je brez vrednosti. Vsi trgovski deli mesta so uničeni. Po mestu plenijo zamorci. Tudi ostali kraji na otoku so silno trpeli. — Na sosednem otoku je začel bljuvati ognjenik Mouna Loa. Natančnih poročil o tej nesreči še ni.

Divjak.

Priredil J. Z.

I.

Pač marsikdo bi mislil, da hočem pripovedovati o divjaku Amerike ali Afrike; a moti se. Ta divjak, o katerem hočem govoriti, nima z divjaki Amerike ničesar opraviti, ampak je Evropejec in belokožec kakor ti, ljubi bralec.

V vasi Leskovec je stanoval pred več leti reven piskrovezec. Poleti je hodil križem sveta ter vezal gospodinjam za majhen denar lonce, po zimi pa je ostal doma v svoji rojstni vasi. Imel je sinčka Franceta — a nikdo ga ni klical po pravem imenu, zval ga je vsak samo za „divjaka.“ Spremljal je očeta večkrat na potovanju ter mu pomagal voziti voziček, kjer je imel mož vso potrebno robo. Ker je oče preveč rad pil in ni bilo pogosto ne kosila ne večerje, je moral France prosjačiti, da ni bil lačen. Brez prave vzgoje je vzrastel in zato tudi ni natančno razločeval med svojim in tvojim; odnesel je, kar ni bilo pribito. Zdal se je zmuznil v kakšen kurjek ali škedenj ter ukradel jajca, ali je sedel med žitom ter smukal klasje. Kjer je bil sir blizu okna, je šel dvakrat mimo ter si natanko ogledal, če ne bi mogel dobiti svojega deleža. Ako je deček od kraja v sili in vsled gladu kradel, storil je to pozneje že iz navade in če ga je zalotil kmet na črešnji ali hruški, ni bilo zanj milosti; bil je namreč na slabem glasu daleč na okoli. Kakor srake in vrabci slutil je tudi on povsod nevarnost. Pri vsakem posestniku je imel kakšen račun poravnati in ako je

orožnik prihajal od ene strani v vas, jo je „divjak“ po drugi strani pobrisal iz vasi. Nobeden deček ni tako urno skakal, bežal, ne tako spretno plezal, kakor sin piskrovezca. Ime divjak je bilo popolnoma upravičeno. Najbolj pa je kmete jezilo, da jih je divjak oponašal bodisi po hoji ali po glasu.

Spoštovanja in strahu ni imel pred nikomur razven pred župnikom, učiteljem in orožnikom. Če ni dovolj naberačil, mu je žugal oče vedno, da mora iti z njim k župniku in orožniku ga bodo potem peljali v šolo. V šoli učitelj pretepa otroke ves dan, ako niso popolnoma mirni. To je bilo grozno.

Divjak je veliko lažje prenašal glad in žejo nego udarce. Tepen je bil že pogosto, pa ne ves dan, kakor otroci v šoli. O, v šoli je moralo biti hudo — zelo hudo! In mirno sedeti on sploh ni mogel. Ni čuda, da so bili župnik, orožnik in učitelj zanj strašila, pred katerimi je bežal kakor zajc pred psom. Cerkev in šolo je poznal samo od zunaj.

Včasih se je pač priplazil k šoli in mislil je, zdaj pa zdaj bode slišal žalosten krič tepenih otrok — a kako se začudi, ko sliši veselo petje učencev in učenk. Poskušal je ponavljati pesem:

„Kaj maram za denarje,

Zaklade sveta.

Saj poštenost srea

Najdalje velja.“

Nato se je splazil k šolskim vratom, zapel skozi luknjico ključavnice glasen „kikeriki“ in pobegnil.

Ko se zvečer snide z očetom, ta ravno pripravlja večerjo. Divjak mu da naberačene novce, ter se vsede na prevržen voziček. Tiho je poskušal peti pesmico:

„Saj poštenost srea

Najdalje velja.“

Začuden ga posluša oče; nato vpraša ljubega sinčka, kje je to neumnost spet dobil. Od dneva do dneva postaja zaniknejši, niti beračiti ne zna več prav. Deček ni odgovoril: zapazil je na travniku krta in tega je šel lovit.

Po nedeljah je pač prišel v bližino cerkve in začuden zunaj poslušal orgljanje in petje vernikov. V cerkvi mora le biti lepo — a v njo si ni upal. Mislil je vedno, da stojijo župnik za vratmi ter ga čakajo, da ga primejo in oddajo orožniku, da ga v šolo tira; ko so zaškrtnila vrata, je bil že čez drn in strn.

A spomladi se je nekaj zgodilo, kar je povzročilo velik prevrat v življenju razdivjanega dečka. Oče mu je umrl. Ljudje so ga našli mrtvega na vozičku in rekli so otroku, da je očeta mrtvoud zadel. Deček še ni razumel, kar se je krog njega godilo, a bal se je ljudij tem bolj, ker ga niso oštevali kakor navadno. Toda ko mu povedo, da so poslali po župnika, da pride orožnik, ki ga popelja k županu, da se bo zanj skrbelo, ga je prevzela groza.

Župnik pridejo! — Orožnik ga odvede! — K županu mora! Tri tako grozne stvari naenkrat! Predno okoli stoječi morejo sploh kaj misliti, skoči deček skozi govoreče ter zdirja čez drn in strn vedno naprej — neprenehoma, brez sape v bližnji gozd. Veliki svet se zdi ubogemu dečku preozek. V svojem strahu spleza na visoko drevo ter se skrije v košatem vrhu.

Noč pride; žabe kvakajo v mlakali, sove skovikajo, deček pa joče. Spodaj v grmovju je zašumelo, zdaj mora priti orožnik. Zobje zmrzujočega otroka sklepetajo od strahu. Orožnika ni bilo, samo lačna lisica se je priplazila skozi grmovje; nato je bilo zopet vse mirno. Ure so minevale; nepremično je sedelo prestrašeno dete na drevesu ter prislušovalo v temno noč.

Končno se zdani. Postaja vedno mrzleje, rosa se sveti na listju, ptice se polagoma vzbudijo in sedaj po tej strašni noči pride tudi ljubo solnce! Z njo je izginila otroku skrb in žalost; orožnika ni bilo, župnika tudi ne — hej, prost je bil — prost. Previdno je splezal z drevesa, se skrbno ozrl in ko je

bilo vse mirno, je zapel z veselim glasom v mlado jutro:

„Kaj nam pa morejo, če smo veseli.“

Potoček je veselo šumljal, ptički so prepevali vedno bolj vesel je postajal divjak. Zapel je kakor petelin, zalajal ko pes, mijavkal ko mačka ter žvižgal nalik kosu ob potoku. Nato je skočil z glasnim krikom med grmovje.

II.

Minila je pomlad in za njo tudi poletje in prišla viharna in deževna jesen. Brez očeta in matere se klati divjak po vaseh in med pozameznimi hišami; kar naberači ali ukrade, od tega živi. Kup sena na Kozolcu je njegova postelja, široko nebo njegova odeja, skorjica črnega kruha prazničen obed, ukradeno jajce že nekaj izvanrednega. Pa tudi korenja na njivah, repe in sadja na drevju ni zaničeval.

Že prej se je kmetov, ki so ga povsod preganjali, izogibal, zdaj se jih je še bolj; vedno so mu bili pred očmi župnik, orožnik in učitelj. Vedno se je oziral na levo in desno. Bil je kakor preganjana srna.

In vendar je bil divjak srečen.

Brez pravega pojma o nepostavnosti svojega počenjanja in le na sedajnost misleč, je bil vesel, če si je izprosil kosček kruha, če je ukradel dovolj sadja, če je z lenuhanjem zapravil dan. Večkrat se je sprijaznil s potujočim rokodelcem in menil je, da je bogat, če je smel ž njim ob cestnem jarku skupaj obedovati.

Bilo je pozno v jesen. Hud dež je razmočil dečku raztrgano obleko in dolgo je moral stati na solncu, da se je posušil. Podarjene črevlje je že davno razgnal in ni bilo ravno prijetno, bosemu bežati prek strnišča, ako so ga kmetje zasledovali.

Večina sadja je bila že spravljena, celo repe je zmanjkalo na njivi. Samo na posameznem drevju je še visela kaka jabolka in divjak ni mogel več veliko izbirati, ako se je hotel s sadjem preskrbeti. Stvar je postajala resna.

Najlepša, pa tudi edina jabolka so rastla na župnikovem vrtu in ta vrt je divjak kaj rad obiskoval. Odkar je bil zadnjič na hruški bogatega mlinarja in je potem moral pošteno brusiti noge, da je všel mlinarjevemu psu, ni imel posebno rad te vase. Danes je hotel obiskati divjak župnikova jabolka. V precejšnji oddaljenosti se splazi deček okoli mlinarjevega posestva, a vendar je še moral prej mlinarjevega manjšega psa, ki mu je prišel nasproti, vreči v ribnik. Nato se približa od vzadaj vrtu, preskoči potoček in smukne skozi živo mejo v vrt.

Tu spleza nalik veverici na drevo, in jabolka za jabolko izgine v njegovih žepih. Ko so ti polni, povzije jih, kolikor največ more. Malo jih ni bilo, ker divjak je imel dober tek.

Ravno jo hoče z ropom popihati. Bil je že na spodnji veji, kar se odprejo vrata in župnik vstopi. V vsakem drugem slučaju bi bil vsaj poskusil pobegniti, a župnika se je tako vstrašil, da niti mislil ni na beg, čeravno bi mu še bil mogoč. Majhni tat se pritisne popolnoma k stebelu, a že ga je zapazil župnik. Stopil je k drevesu in beg je bil nemogoč. Od samega strahu divjak niti besedice ni mogel spregovoriti; strmel je v župnika, pred čegar črno obleko je že oddaleč bežal. Zdaj pojde najbrž po mlinarjevega psa in po dolgo palico ter pokliče orožnika — o grozno. Vse hudobije je videl jasno pred seboj in mislil je, da je prišel zdaj čas, ko bo moral delati pokoro.

Ali to, česar se je bal, se ni zgodilo. Mož v črni suknji mu ne meče kamenja, tudi ga ne psuje, kakor kmetje, niti od jeze rudeč ne postane. Mirno stopi častitljivi starček bliže, si popravi očale, pogleda začuden pritepenca in vpraša z mirnim glasom: „Kaj pa delaš tu gori?“

„Jaz — jaz — iščem rože“, jeclja deček.

Zdaj pride tudi Urška, župnikova dekla, na vrt ter zapazi tata.

„Tukaj je potepuh, to je divjak! Zdaj ga že imamo!“ S temi besedami pograbi drog in maha po zraku, da bi dosegla divjaka. Ta spleže hitro višje in srečno uide drogu. Misli si, da je prišel med ljudožrce, o katerih mu je pravil nekoč oče. Potne kaplje mu stopijo na čelo, vendar pa še pokaže razgrajajoči starki jezik.

„Dol z drevesa, dol“, kriči razjarjena dekla; a dečku se zgoraj veliko bolje dopade, nego spodaj. Ko vse pretenje nič ne pomaga, izstrga starka repo, da bi jo zagnala v potepuha. To ji pa zabrani gošpod župnik.

„Urša, pomisli, lahko ga zadeneš. Če pade z drevesa in si nogo zlomi, kaj potem?“

„O jaz ne padem, staro strašilo me tako ne zadene“, zakliče divjak.

„Pojdem po mlinarjevega hlapca. Ta ga že spravi z drevesa“, zakliče starka v najhujši jezi.

„Ne, Urša, ni treba; prinesi mi raje stol in knjigo. Po hlapca ni treba iti; dečka že tako dovolj preganjajo.“

Urška se polagoma odstrani. Divjak, ki je hotel začeti kričati za milost, je oproščen prve nevarnosti in globoko vzdihne. Za trenutek je varen in župnik tudi ni tako hud, kakor je vedno mislil. In Urška prinese stol in župnik jo pošlje kave kuhat. Nato zopet skuša z mirno besedo pregovoriti dečka, da bi prišel dol. A vse zaman. Ko župnik to vidi, se vsede mirno pod drevo in čita iz knjige.

Med tem si tudi divjak poišče pripraven prostor, se vsede, zvoni z nogami, poje jabolko za jabolko ter meče ostanke ravno pred župnika. A ta se ne da motiti, ampak čita mirno dalje. Divjak se polagoma začne dolgočasiti. Vsled dolgega časa si začne zvižgati znano pesem: „Kaj nam pa morejo, če smo veseli!“

Župnik ostane miren; navadil se je v teku let potrpežljivosti. Skonča poglavje, zapre knjigo in skuša zopet dečka pregovoriti.

„No, ali nočeš z menoj kave piti?“

„Ne.“

„Zakaj ne?“

„Zato ne.“

„Kje prebivaš?“

„Nikjer.“

„Kje spiš po noči?“

„Še ne vem.“

In tako gre dalje, dokler ne pride duhovniku na um, opozoriti ga, da so črevlji in obleka raztrgana in da bo kmalu zima.

„Potem ne bo več jabolka; ne najdeš več repe in krompirja na njivi. Ali ne uvidiš, da z bosimi nogami ne boš mogel po snegu hoditi. Postajalo bo vedno mrzjeje, in če spiš po noči v kakšnem kozolcu, zmrzneš gotovo in umreš.“

To je bilo popolnoma umevno. Deček pogleda premišljujoč zamazane bose noge in raztrgano svojo obleko; kar naenkrat pa položi kodrasto glavo na vejo in solze se mu vlijejo po obrazu. Duhovnik pa je mislil na usmiljenega pastirja, ki je rešil ubogo jagnje iz trnja in smilil se mu je deček.

„Urša, prinesi moje stare črevlje!“

Dekla uboga.

Župnik jih postavi pod drevo in reče: „Poglej jih! Kako se ti dopadejo črevlji? Jaz ti jih podarim, če prideš doli.“

Stvar je bila važna. Divjak stegne vrat, se nagne daleč naprej, si ogleda črevlje od vseh strani, nato pa reče: „Ne maram, so preveliki!“

„Urša, prinesi svoje črevlje!“

„Moje?“

„Da.“

„Ti so pri črevljariju.“

„Potem pa prinesi svoje praznične!“

Z globokim vzdihljajem je ubogala.

„So prav?“

„Da“, odgovori divjak.

Končno, ko mu župnik obljubi, da ne bo tepen, pride divjak z drevesa, se vsede v travo ter si obuje Uršine črevlje. Ko vidi, da ostane župnik mož beseda, se vda njegovemu povabilu in gre za njim v hišo ter pije kavo. Pri vstopu v hišo ima še sicer smolo; najprej stopil je Uršinemu mačku na rep, in to ni bilo dobro; pozneje pa polije s kavo rjuho, s katero je bila miza pokrita, kar je zelo razdražilo kuharico. Ta se je sicer kregala, a vendar ni bila tako huda, kakor se je kazala. Ko je dobil deček snažno obleko in se je umil, se ji je vendar dopadel, posebno ker ji je vedel v kuhinji pomagati.

Končno je ostal divjak trajno v župnišču. Vaščanje so sicer zmajevali z glavami ter dejali, da bi bila zanj bolja prisilna delavnica; a župnik je bil drugega mnenja.

Od kraja se je res zde'lo, kot bi bil deček nepoboljšljiv. Zdaj je nabasal župnikovo pipo z nohti, spet je privezal psu svojega dobrotnika deklino ruto na glavo ter ga podil po vasi. Bilo je težko delo ž njim; a naposled, ko se je seznanil tudi z učiteljem, ki ni bil tako hud, kakor si je mislil divjak, so ga vendar pripravili, da je šel v šolo. Učitelj se je zanimal za nadarjenega dečka in kmalu je postal iz njega sicer nekoliko plašen, a priden in marljiv učenec.

Zgodilo se je pa nekaj, vsled česar so ga vaščani začeli splošno spoštovati. Poletu je vdarilo v majhno cerkvico, ki je bila kmalu vsa v plamenu.

Ko so prišli kmetje s polja, je bila vsaka pomoč že prepozna. Častitljivi mašnik je še hotel Najsvetejše rešiti iz ognja. Zaman so ga ovirali okoli stoječi. On gre v gorečo hišo božjo, in tudi divjak skoči v plamen. In ko starček prikoraka ven z Najsvetejšim, nese divjak za njim rešena mašna oblačila. In solze stopijo dobremu duhovniku v oči; videl je, da ni zaman živel; in ko je bilo Najsvetejše v varnosti, je vroče stisnil dečka k sebi, položil mu roko na kodrasto glavo in ga blagoslovil.

Še isti večer se zberejo kmetje v vaški krčmi ter sklenejo, da mora iz dečka nekaj postati. Precejšno svoto določijo za to. Tudi bogati mlinar je pozabil na ukradene hruške ter segel precej globoko v žep in dal je divjaku izdatno podporo, da je mogel iti v latinsko šolo.

Častitljivi župnik je že davno končal svojo zemeljsko pot. Na njegovem mestu je pa zdaj goreč duhovnik, nekdanji potepuh — divjak. Ubožcem in revežem je skrben oče in nikdo ne gre brez tolažbe od njega, ker sam dobro ve iz lastne skušnje, kako hudo je trpeti glad.

Listnica uredništva.

Imeno: Upravištvo „Piščalke“ v Celju, ta naslov zadostuje. — Veržej: Smo že zadnjič v „Slov. Gosp.“ priobčili. — Od Pesnice: Hvala, prihodnjič! — Rogaska Slatina: Hvala za poročilo. Le vrlo naprej! — Gornja Radgona: Zal, pesmi ne prinašamo! — Naše dopisnike prosimo, da nam pošljejo vsaj do ponedeljka zjutraj dopise, ker takrat naključimo uredništvo!

Hudodelstva v Nemčiji vedno rastejo

in sicer je bilo, kakor se vidi na naši sliki, l. 1900 obsojenih 469.819, leta 1905 pa že 520.389. Za koliko se vsako leto hudodelstva v primeri s prejšnjim letom pomnože, se pozna po velikosti naslikanih hudodelcev. Pod vsakim je zapisano število obsojenih v letih 1900—1905. Naši vsenemci pa si lijo tje v blaženi rajh, kjer so sami nedolžni „angelci“ doma. Sicer bi jim mi voščili srečno pot, ker vemo, da bi kmalu marsikaterega izmed njih tudi videli naslikanega v tej lepi vrsti! Sliko prinašamo tudi v veselje vročega „Štajerčevega“ prijatelja poslanca za Celje dr. Pommerja, ki je pred kratkim trdil v državnem zboru, da so Slovenci sami hudodelci. Tukaj ima dr. Pommer sedaj svoje rojake!

Življenje na ruskem dvoru. Dasi stražijo Carako selo iz za zadnjega atentata trojne straže najzanesljivejšega vojaštva in tajnih policajev, vendar je vse urejeno tako, da se te močne straže malo opazijo. Car in carica ne marata, da bi ju kdo opazoval na sprehodih. Lahko se sprehajata po cele ure po grajskem parku, ki se razpršira več kilometrov na dolgo in široko. Parki so polni razne divjačine in car navadno nosi puško s seboj, da polubno strelja, kar mu pride ravno na pot. Na vseh teh sprehodih ju ne srečava živa duša, ker so detektivski poskriti za grmovjem in po jarkih ter si dajajo med seboj znamenja z raznimi živalskimi glasovi. Car hodi tako po cele ure po parkih, običnem kakor kak domačin. Často mu pride na takih sprehodih carica z otroci nasproti, in tu se prikaže idealna rodbinska slika. Na dvoru namreč vladajo mrzli obredi, ki jih mrzita car in carica. — Car rano vstaja. Najprej se koplje, potem pol ure telovadi, a ob 8. uri sedi že pri pisalni mizi. Najprej sprejema ministre, nato sledi slavnostne avdience, parade in druge dvorske slavnosti. Zvečer zopet dela pri svoji pisalni mizi. Za umetnost se car ne brga mnogo, po njem je carica vzeta za moderno umetnost.

Za smeh. Svetovno znanega šalijca M. G. Sfirja je poprosil milijonar Roušid, naj mu zapiše kaj v spominsko knjigo. Zapisal je: „Posodite mi 1000 zlatov in pozabite me za vedno! Vaš hvaležni prijatelj M. G. Sfir“.

Pozor! Čitaj!
Bolnemu zdravje!

Pakraške želodčne kapljice.

Pakraške želodčne kapljice:
Delujejo izvrstno pri vseh želodčnih in črevesnih boleznih ter odstranjujejo krče, bo-
lesti iz želodca, vetrove in čistijo kri, po-
spešujejo prebavo, zganjajo male in velike
gliste, odstranjujejo mrzlico in vse druge bo-
lezni, ki vsled mrzlice nastanejo. Zdravijo
vse bolezni na jetrah in vranici. Najboljše
sredstvo proti bolezni maternice in madron;
zato ne smejo manjkati v nobeni meščanski
in kmečki hiši. — Naj vsakdo naroči in
naslovi:

Peter Jurišić,
lekarnar v Pakracu št. 101
(Slavonija.)

Denar se pošilja naprej ali s povzetjem.

Cena je sledeča (franko na vsako pošto): **12 stekleničic** (1 ducat) **5 K**,
24 stekleničic (2 ducata) **8 K 60 v**, **36 stekleničic** (3 ducati) **12 K 40 v**.
Manj kot 12 stekleničic se ne razpošilja.

Slavonska zel.

Se rabi z prav sijajnim in najboljšim uspehom proti zastarelemu kašlju, bolečinam
v prsih, zamolklosti, hripavosti v grlu, suhemu betegu, težkemu dihanju, astmi, proti
bodenju, kataru in odstranjuje goste slane ter deluje izvrstno pri vseh, tudi najstarejših
prsni in pljučnih katarih.

Cena je sledeča (franko na vsako pošto): **2 originalni steklenici** **3 K**,
4 originalne steklenice **5 K 80 v**; **6 originalnih steklenic**
8 K 20 v.

Manj kot dve steklenici se ne razpošilja. Prosim, da se naročuje naravnost od
mene pod naslovom: 10-4

P. Jurišić, lekarnar v Pakracu 101, Slavonija.

Čitaj! Naroči! Ne bo ti žal!

Čitaj! Naroči! Ne bo ti žal!

Pozor,
kmetice in dekleta!

V moji lekarniški praksi,
katero izvršujem že čez 25 let,
posrečilo se mi je iznajti najboljše
sredstvo za rast las, t. j.

Kapilor št. II.

Isti deluje, da postanejo lasi
gosti, dobi in odstranjuje pr-
hijaj (luske) na glavi. Cena
(franko na vsako pošto) je: eden
lončič **3 K 60 v**, dva lončka
5 K. Treba, da si vsaka obitelj
naroči. Prosim, da se naroči
samo od mene pod naslovom:
P. Jurišić, lekarnar, Pakrac, Sla-
vonija. Denar se pošlje naprej ali
s povzetjem 5-4

Doktorja pi.
Trnkóczy-ja,
svetovno znano
redilno varst-
veno sredstvo,
ki je bilo na
razstavah odli-
kovano z naj-
boljšimi pohva-
lami, dobiva se
pristno pod
marko
Mastin
pri vsakem tr-
govcu. Po pošti
se razpošilja
najmanj 5 za-
vitkov za **2 K**
70 v. Lekarna
Trnkóczy v
Ljubljani. Po-
narejalci se
sodnijsko kaz-
nujejo. (12-9)

Svarilo

Rodoljubi!
Slovenci!

Spominjajte se ob vsaki
priložnosti naše

družbe sv. Cirila
in Metoda.

Poštni voznik.

Fant, kateri tudi kmetško
delo zna, se takoj sprejme
v službo za poštnega voz-
nika. Pisme na upravi-
ništvo pod sifro „Poštni
voznik“. 1-1

Služba organista
in cerkvenika

je takoj za oddati. Proš-
nje naj se vložijo do
konca tega meseca na
župni urad v Artičah.
pošta Brežice. 2-1

Marijine kapljice.

Te kapljice se rabijo za vse notranje
in zunanje bolezni — to je do sedaj
najbolje hišno zdravilo, ki izvrstno
deluje in pomaga v mnogih boleznih.
Osobito deluje izvrstno proti protinu
(gihtu), reumatizmu, bodanju, tr-
ganju, glavobolu, zobobolu, prso-
bolu, kašlju, prehlajenju, sušici, je-
trni in bubrežni bolezni, želodčni
in črevesni bolezni, napihavanju,
grču, zgagi, proti bljuvanju itd.

Krepi živce in telo, torej potrebno za vsako hišo.
Imam tisoče zahvalnih in priznalnih pisem.

Delujejo izvrstno in zanesljivo. — Dobrega in ugodnega okusa
so, tako, da jih vsak rad vzame in tudi otroci.

Cena je franko na vsako pošto:

12 stekleničic (1 ducat) **5 K**, **24 stekleničic** (2 ducata) **8 K 60 K**,
36 stekleničic (3 ducate) **12 K 40 K**.

1 Manje od 12 stekleničic se ne razpošilja.

Prosim, da se naročuje samo od mene pod naslovom:

Ljekarna k zlatemu orlu, Pakrac, Slavonija.

Milostiva gospa,

ali veste, zakaj morate pri naku-
povanju sladne kave izrečno po-
udarjati ime »Kathreiner«?

Ker se Vam sicer
utegne primeriti, da
dobite manj vreden
posnemek brez vseh
vrlin, s katerimi se
odlikuje Kathreiner-
jeva kava.

Zakaj le

Kathreinerjeva Kneippova
sladna kava

ima spričo posebnega na-
čina svojega prizvajanja
vonj in okus zrnate kave.

Zapomnite si torej natanko, mila-
stiva gospa, da dobivate pristno
Kathreinerjevo kavo zgolj v za-
prtilih izvornih zavojih z napisom:
»Kathreinerjeva Kneippova slad-
na kava« in s sliko župnika
Kneippa kot varstveno znamko.

